

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

„Slovenska politika“.

Pod tem naslovom prinaša na prvem mestu zadnjega zvezka praška „Nation“ sedem strani obširen članek. Pisatelj njegov sodi, da je v naši politiki nastopil nov čas, ker so se naši poslanci Razlag, Vošnjak, Pfeifer, Nabrigoj, postavili na stališče postavbe, ter za pravo in svobodo. Obširno razmotrava naše prizadevanje, krivo sodi, ako misli, da hočemo idejo zedinjenja vseh Slovencev za vselej popustiti, terja, da naj se naš program še pojasni, pa pravi potem:

„Slovenskim državnim poslancem Razlag, Vošnjak, Pfeifer in Nabrigoj ostane zasluga, da so z vstopom v državni zbor in s tem, kako so se v njem postavili ne samo edino pravo in dobro slovensko, nego i edino pravo in dobro, t. j. slovansko-avstrijsko politiko inaugurirali in se je dozdej tudi držali.

„Kar so desetletja dolga prizadevanja vodnikov in politikarjev dosegala, namreč zedinjenje vseh zastopnikov Slovencev v eno legislativno telo, vidi se kar samo ob sebi z vstopom v državni zbor skoro doseženo. Razlag in Pfeifer zastopata Slovence s Kranjskega, Vošnjak one s Štajerskega, Nabrigoj tržaške Slovence... zastopniki raznih ozemelj so tu vkup...

„Stvarno razmotranje nas sili kategorično, na kolikor mogoče zajedno in skupno postavodajstvo in eksekutivo na vsem kulturnem polju in slovenski poslanci so doprinesli naravnost odredilno dejanje, ker so tej prepotrebni vkupnosti praktično ustrezati začeli. Oni so s tem storili začetek konsolidiranja Avstrije, so si iz pasivnostne mizerije pot prokrčili in se ne samo z zastopniki drugih slovanskih, nego i drugih narodov avstrijskih zvezali, da bi slovenskemu narodu v Avstriji priborili in pridelali duševni

in materijelni blagor, ki bi bil v soglasji s prospedom drugih narodov.

„Čez kratko ali dolgo časa, bode politika (Mlado-) Slovencev politika vseh Slovencev, da nekako vseh avstrijskih Slovanov postati morala. Oni imajo samo za preciznejše, pozitivnejše in jasnejše izpovedanje svojega programa, dalje za organizacijo čisto slovanske stranke v državni zbornici skrbeti. Slovenci se morajo smatrati, kot ferment in lepilo za to stranko. Oni morajo slovanske frakcije, ki so v državnem zboru raztresene in neorganično druga poleg druge eksistirajo, v vseh važnih za to pripravnih vprašanjih zedinjevati in k zajednemu delovanju pregovoriti skušati. Oni morajo z neumorno agitatorično delavnostjo posamezne klube Slovanov v tok spraviti in v zajedno vrenje privleči. Oni morajo za slovansko stranko, ki bode čez leto in dan ali pa še kasneje ustanovila se uže med njenim snovanjem korak za korakom posredovalni vezalni element biti. Z eno besedo, oni morajo ravno tako Avstrijci, kot Slovani in Slovenci biti in državna ideja Avstrije naj bo vodilo njih strategije in taktike“.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 4. marca.

Za *konfesionalne* postavbe se je med drugimi govorniki oglašil tudi dr. Razlag; proti bodo govorili med drugimi Hohenwart, Pražak, Vitezić, Herman, in cela vrsta družin.

Dunajska „N. fr. Pr.“ je jako nezadovoljno z izidom konference, katero je ministerstvo imelo v nedeljo z glavači ustavoverne stranke, ker se v njej nij nič važnega, nič stvarnega govorilo, nego je minister-načelnik suho in kratko le o času govoril, kedaj pride kaj na vrsto in kedaj bode prihodnja sesija. Kakor da bi ne bilo nobe-

nega oblaka na parlamentarnem nebu, toži „N. fr. Pr.“ in se trudi dokazati, kako nezadovoljni so ustavoverci z ministerstvom, ki le molči.

V *Pragi* so tudi „katoliško-politiški“ imeli v nedeljo shod in so zabavljali proti konfesionalnim predlogom in Mladočehom. A niti staro-Čehov nij bilo navzočih, da si so fevdalci à la Thun, Lobkovic sami ponižali se pridigovati slabo obiskani dvorani

V zgornji hiši *ogerskega* deželnega zbora se je predložilo odborovo poročilo o predlagi gruntnega davka in o velikom manjših finančnih zakonskih osnovah. — V poslanskih krogih se zagotavlja, da se je Szlavu izročilo ustvarjenje novega kabineta.

Vnanje države.

Thiers je imel zadnji čas zopet priložnost, omenjati svoj program. Deputacija ameriškanskih Francozov mu je podala album, ter ga z govorom pozdravila. Thiers je zopet izrazil svoje prepričanje, da ima na Francoskem le republika bodočnost. Monarhistični listi se zato strašno jeze nad možem. „Français“ imenuje celo Thiersa, ki je Francosko okupacije in komune rešil, upornika. Obrekovati znajo ljudje, ki pišejo jezuitovske liste à la „Français“, vedno prav izvrstno. — Bonapartisti in legitimisti zdaj napenjajo vse sile, da bi Gambetto in sploh vse može od 4. septembra v zatoženi stan doli.

Španski vladi sta ajutamiepto in provincijalna deputacija obljubila pomoči proti Karlistom. Tudi progresistična tertulija je Serranu telegrafično obznanila, da mu nepogojno pomaga. Bankir Ganderia je sklical več urednikov, ter jim je predlagal, naj se oboroži 10.000 dobrovoljcev, za katere bodo madridski bankirji in kapitalisti dali 30.000.000 realov. On sam da štiri milijone. Karlistični telegrami naznanjajo, da se jim je Bilbao vdala. Ako se ta vest potrdi, potem dobi pretendent od angleških kapitalistov štiri milijone na posodo in vojska bo še dalje trajala. To so za jezuitovska srca vesele novice. Toda položje za republiko nij tako strašno. Moriones je bil samo zato tepen, ker je imel veliko premalo vojakov.

Listek.

Trgovina in boj.

Znano je, da notranja trgovina sama ob sebi ne dela dobrega, kar se tiče splošnega in vsestranskega blagostanja v državi, kajti trgovec gleda na svoj dobiček, kateri mu je tem večji, čem cenejši kupuje pri pridelovalcu (producentu), sodržavljaniu svojem in čem dražje prodaje poučniku (konsumentu), zopet svojemu bratu po državi; pa tako povzroči podražbo blaga, ki manjša število kupcev, ter s tem tudi število izdelovalcev, čemur sledi polagano osiromašenje državno. — Vse drugače pa je to pri trgovini z vnanjimi državami. Naša trgovina izvažna na eni strani domače pridelke, ki se v deželi ne porabljajo in zaradi pomanjkljivosti

delavnih moči ne morejo izdelovati, razvažati doma zastajoče blago. Dobiček, katerega naši kupčevalci pri tem narejajo, plačujejo vnanji kupei, naši državi pa ostaje hasek. Če naša vnanja kupčija, gledé druge njene strani, prinaša tujih pridelkov, razvijajočih našo delavnost, zadosteh našim potrebam, pridelkov, ki se v deželi ali sploh ne nahajajo, ali pa le za drago plačilo dobivajo, je korist zopet za našo deželo velika. Vnanja kupčija v zadnjem obziru navaja, da se poganjajo prodajalci med soboj, kdo bode boljši kup prodajal, in tako nižjo dragoto domačih pridelkov. Drugo tuje blago se pa kupuje sploh le takrat, kadar ima dosti zaleči našemu kupčevalcu z ozirom na ceno in kakovost domačega blaga enake vrste, ali kadar sicer obeta pomnožene dohodke lastne delavnosti in pa večji užitek. Inostranska kup-

čija zveksa tedaj domačo produkcijo in njena razširjenost bodi-si v izvaževanju domačih, bodi-si v prinesku tujih reči, je gotov ekonomičen napredek. — A vendar se tako kupčevalstvo, popustivši pot naravnega razvitka, prerado spreminja v silovito zatiro drugih narodov, zlasti ako se proglašuje za pravo vodilo, po katerem se država moteča se o pravem vspehu njegovem ravna in od sedaj se druží s privajenim nagnenjem širiti ter razviti vnanjo kupčijo, kolikor je mogoče, nepravilno vojskovanje. Take vojske lahko prpomorejo, ako so zmagonosne, k temu, da se videzna moč i veljava državna poviša, lahko tudi pomnožijo kljubu vojnih stroškov narodovo premoženje, vendar prav za prav vsaka taka vojska nij nič drugega, nego na debelo izvršeni rop v lastno obogatjenje in zato, ker je država bila ropar,

V **nemškem** državnem zboru je klerikalni Mallinekrodt napadal državno voditeljstvo, češ, da bi rado Francozom vojsko usililo. Na oni strani Rena, pravi mož, je vojska skoraj gotova, a kriva je bode le Nemčija.

Dopisi.

Iz Gorice 3. marca. [Izv. dop.] Ko je bilo pred kakimi par meseci ministerstvo naš meščasti in nič vredni dež. šolski svet razpršilo, nas je sicer hudo žalilo, da se ministerstvo za obstoječe deželne postave kar čisto nič ne briga, ampak kar samooblastno ukazuje in ravna, pa tolažila nas je misel, da bode morda vsaj našim šolam ta ministerska naredba kaj koristila, ker ne bodo več nezmožni baron Rechbach, tibotapni in za kulisami intrigujoči Marušič e tutti quanti po naših šolah gospodarili, mežnarje za okr. šolske nadzornike postavljali, neizprašanim večnim suplentom stalne učiteljske službe oddajali, nepotizem gojili, zoper izvrstne učiteljske moči pa na tihem rogovilili, jim življenje grenili ter jih iz Gorice pripraviti skušali. A zmotili smo se. To nam kaže najnovejša dogodka iz učiteljskih krogov.

Naše učiteljsko izobraževališče — institut, da mu dolgo in široko po Avstriji nij para! — uže več nego 1 leto na slovenskem odseku nema nobenega stalnega učitelja za zgodovino in slovenščino. Lansko leto so različni supleti z gimnazije in realke in tudi vadnični učitelji ta dva predmeta na pripravnici učili, letos pa smo dobili vrlega in jako zmožnega začasnega učitelja, ki je učil slovenščino in zgodovino. A dasiravno je bil mož na svojem mestu, in dasiravno bi bilo iz pedagogičnih uzrokov želeli, da bi bil vsaj do konca leta oba predmeta učil, se mu je vendar kar v sredi semestra meni nič tebi nič povedalo, da ga ne rabijo več in da se njegovo mesto odda drugemu učitelju. Škandal, da naš dež. šolski svet tako brezozirno ravna s se časnimi učitelji kakor noben gospodar s svojim blapcem ne! In kdo pride na njegovo mesto? — Prof. D. iz Maribora, človek, ki je bil najbrže zavoljo pedagogičnih zmožnostij pretečeno leto — od učiteljstva **odstavljen**. Tega moža so nam zdaj naši izvrstni šolniki na našo pripravnico ex offo poslali, najbrže meneči, da za goriške šole je vsaka iz družih šol pometena smet — izvrstna učiteljska moč. Nij čuda, da posebno pripravniki tretjeletniki hudo tožijo ter se mature boje, ker so imeli

vsak semester v vsakem predmetu najmanj po par učiteljev. Prav pedagogično, kaj ne da!

Z Notranjskega 1. marcija. [Izv. dop.] (Šolstvo.) Slabi nasledki politike narodnih klerikalcev v prejšnjem deželnem šolskem svetu se stoprv zdaj prav živo pokazujejo v veliko kvar slovenskega šolstva. Pred 3 leti so imeli o tem času klerikalni narodnjaki v kranjskem deželnem šolskem svetu. Takrat so ministerstvu nasvetovali okrajne šolske nadzornike. Namestu narodnih učiteljev ali vsaj narodnih profesorjev nasvetovali so — duhovnike. Minister Jireček (deloma tudi Stremayer) je res imenoval takrat med 12 nadzorniki 8 duhovnikov in 1 jako klerikalnega ljudskega učitelja. Poznejšo vlado je to jezilo, da duhovniki šolstvo vodijo, zlasti ker so bili ti na podlagi novih šolskih postav le slabi nadzorniki; skrbela je torej, da je po nepostavnem potu spremenila narodno večino v narodno manjšino v deželnem šolskem svetu. Da pa oni duhovni nadzorniki niso bili kos svoji nalogi, razvidelo se je kmalu po nastopu nemčurske, vladne večine, katere so se oni močje zbalii vsled svoje male zmožnosti in vsled male ljubezni do šolstva, za katero se pod novo oblastjo nočejo boriti. Saj se bogatim dekanom in župnikom tudi v gmontnem obziru treba nij. Odstopili so namreč kot nadzorniki v teku dobrega leta ti-le nadzorniki: Močnik, Kulavec, Poljak in ravno zdaj tudi Kožuh. Postavljeni so pa namestu njih sami nemčurji: Sima, Eppich i. d. Če bi se bili odločno in edino narodni (ne katoliško-politični) učitelji postavili, bi ti svoja mesta gotovo obdržali. Pa kaj bi zdaj post festum še govorili.

Iz Rake na Dolenjskem 28. febr. [Izvirni dopis]. Ravno, ko je mesec sušec svoj rojstveni dan z burjo praznoval, je naš raški župnik svoj žolč nad volilce na leci v svoji pridigi proti „brezverskim“ novim postavam izlival, omenjajoč, da volilci tega okraja nameravajo na svojega poslanca g. Pfeiferja prošnjo s podpisi odposlati, naj se za „brezverske“ postave poteguje. To je župnik kvasil. A pismo se drugače glasi, katerega bode gospod državni poslanec Pfeifer gotovo „Slov. Narodu“ poslal, kajti sedaj je romalo ono pismo od nas vseh volilcev podpisano v Metliko in Črnomelj, da ga tudi tam podpišejo. — Napadal je župnik vse nove postave silno ljuto, ter papeža miloval, da je nag (!Ur.) in nema nič!! — Držite se vi g. faj-

mošter svojega posla, in spolnajte svoje dolžnosti, vsaj zdaj, ko ste dobili novo kuharico, uže lahko pustite gostilnice, kjer ljudi hujskate zoper našega vrlega slovenskega poslanca. Bolje bi bilo, da bi Vi, fajmošter, na križec pogledali, ki se nahaja v cerkveni pratiki o sopraznikih, ter za farane svojo sv. mašo brali, ne za plačo, in da bi vam vrabci na pobitih oknih ne gnezdili, kakor je to sedaj bilo, da vsacega pri božji službi motijo s svojim živ-živ. — Več enakosti vam hočemo v prihodnje povedati, ker nas vedno dražite. Svetujemo vam še enkrat ostanite pri svojem kopitu, a la Žgur in Tavčar.

Z Dunaja 2. marca. [Izv. dop.] Ministerski predsednik Auersperg je včeraj k sebi povabil voditelje ustavovernih poslancev od leve in od centra. Pri tej konferenciji so tudi ministri Lasser, Glaser, Stremayr in Unger navzočni bili. Posvetovanje se je skoraj izključivo samo okolo tega sukalo, kako se naj naš parlamentarni aparat, deželni zbori, državni zbor in delegacije uredijo glede časa zasedanja. Lasser je naznanjal vladni program, po katerem ima državni zbor od 2. do 15. aprila, to je, čez velikonočne praznike odložen biti.

Delegacije se skličejo 20. aprila; državni zbor pa bode zraven njih zboroval, da vsaj najvažnejše predloge reši. V početku delegacij se to lahko godi, ker imajo samo izvoljeni odseki delati. Začetkom maja bode državni zbor odložen do srede meseca oktobra. 15. septembra se skličejo deželni zbori in vlada meni, da v štirih tednih lahko sklenejo o deželnih proračunih. Čas štirih tednov je vsakako prekratek za opraviila deželnih zborov, zlasti v večjih deželah. A vlada želi in temu tudi mi pritrujemo, da se prihodnji državni proračan uže vselej pred novim letom dovrši. O drugih stvareh nij bilo govora pri tej konferenciji, da si je sploh bilo misliti, da bode ministerstvo kaj omenilo o prepirih in razdraženji v ustavoverni stranki zaradi Depretisa. Tedaj se kaže, da Depretis ne odstopi in da so ministri popolnem solidarni v svojem delovanji.

Včeraj je ogerski ministerski predsednik Szlavy prišel na Dunaj in cesarju oddal svojo in svojih tovarišev prošnjo, da jih kot ministre odpusti in druge pokliče na njihovo mesto. Cesar se še nij odločil, a tudi v Pešto ne gre še te dni, kakor je bil poprej namenjen.

nij manje ostuden, ko pri posameznem človeku, ki zbog take silovitosti propade kazenskim postavam.

Splošno se govori o trgovinstvu kot činu miru, a zgolj po krivici. Bistvo in narava mu je uže ta, da živi od prevare in tlake bližnjega; nezaupnost, sovraštvo in prepir so mu tedaj neločljiva tovaršija. Pripoveduje se o mirnih zmagah za omiko, ki se vrše s pomočjo razteze evropske trgovine v oddaljene dele sveta, a v resnici se godi ravno nasprotno.

Gledajočim v zgodovino glavnih kupčijskih narodov, ki so se razvili a zopet zginili z zemlje, pokaže se nam, da so najprej Feničani, kakor tudi njihovi nasledniki, Kartagenci, kamor so prišli iskaje neizdelanega blaga priličnega za trgovino in obrtstvo njihovo prebivalce takih dežel ljuto se z njimi vojskovaje s silo morali jih razdati svoje na-

ravne zaklade. Italijanske kupčijske republike nič menje niso živele v neprestanih bojih in večni zavisti med soboj, kakor tudi z drugimi narodi, čez katere so v izhodu razprostrale svojo kupčijsko moč in v evropskem severu vodil je nemški „Hansabund“ z oboroženo roko svoje kupce na stajališča v denašnji Danski, Norvegiji, Rusiji in Angliji ter bili so se najkrvavši boji, da se je ohranilo samotrštvo v teh deželah. Kako so zmenjavali Španjci in Portugizi blago z najdenimi Amerikanskimi deželami v propad in pogin nekadašnjih srečnih, zelo omikanih ljudstev, se sme le stransko omeniti, ker prebivalci španjskega polotoka nikdar niso bili znameniti kupčevalci; bolje ko dovolj pa dokažejo Niderlandi in v novjšem času Angleška, Severo-Amerikanska Francoska in Ruska, da se umeteljno razširjenje vnanjega kupčijstva strinja z grozno nekrivičnimi boji in surovo posilnostjo.

Nezmerno nadlog so le-te zmage za dvomljivo evropsko omiko uže rodile s pomočjo kupčijstva, spremlja jih krvoželjnost zločinstvo in siromaščina; če tako imenovani divjak omikanim ne prepusti dobrovoljno zaželenega zlatega prahu ali slonove kosti itd. za stekleno jagodo, ki se mu ponudi, obropajo ga zahtevanega blaga, čestkrat ga pač tudi usmrte pri tem; in ako se Kitajec brani za ponuden mu opij zamenjati svoj čaj, ako Japonec, zmodrivši se z skušnjami drugih narodov neče odpreti svojih čedno obdelanih dežel nepozvanemu tujcu ter pazi, kako bi se ubranil blagoslovu tuje civilizacije, onda se spuščajo bombe v ljudnata mesta, pomori se na tisoče ljudstva z orožjem prekosečim orožje prebivalcev, uničuje se milijonov vredne lastnine, a potem se vrača domov kot zmagovalen in slaven boritelj za dobrodejno omiko.

Nebo se je zvedrilo, solnce sije po spomladansko, le mrzel veter piha od štajerskih snežnikov, kakor po zimi.

Domače stvari.

— (Iz Trsta) se nam piše: Koncem t. m., to je 29. bode v rojanski čitalnici beseda, katere dohodki so namenjeni stradalajočim Dolenjem in „Narodnemu domu“ v Novem mestu. Nadejati se je dobrega vspeha, ker so tukajšnji Slovenci in Slovani še pri vsaki priliki pokazali, da jim je vzajemnost več nego puhla fraza. Pa tudi čitalnica naša bode pokazala, koliko so vredne besede nekega zloguka, ki v sedmem broji „Novic“ rojansko čitalnico baš po „noviško“ obrekuje. Omenjeni dopisnik je gotovo le zato svoj dopis z obiranjem opopril, ker vé, da je „Novicam“ taka hrana najljubša; a pokazal se je, da ne rečem več, slabega rojaka, žaleč z ene strani naše marljive igralce in igralke, in z druge celo društvo, ki denes na boljših nogah stoji nego pred tremi leti. In napredovalo bode še dalje kljub „Noviškemu“ obrekovanju, in zlo željnim dopisnikom. —

— (Iz Gorice) se nam piše: Beseda, ki jo je napravila naša čitalnica 1. marca se je v vseh točkah izvrstno dobro izvršila. Petje, govor Preširnu v spomin (govoril g. Širok) in igra „Eno uro doktor“, vse je bilo z živahnim odobravanjem sprejeto; igralci so se morali celo dvakrat spet na odru prikazati. Igrale so samo mlade močiji in priznati se jim mora, da so bile kos svoji nalogi. — Več čitalnic je osnovalo besede v podporo „Narodnemu domu“ novomeškemu; želeli bi bilo, da bi i goriška čitalnica prihodnjo besedo 29. marca napravila z vstopnino in čisti donesek blagovoljno poklonila odboru za zidanje tega prevažnega slovenskega hramá. Tedaj na noge rojaki! zagotovljeno naj Vam bode, da bodo pevci in mladi dramatikarji radostnega srca sodelovali za ta preblagi namen! Nadejamo se, da bode sl. odbor čitalnice nam to željo izpolnil.

— (Iz Ipave) nam piše odbor „Sokola“: 8. marca tega leta ob 3. popoldne bo imel „Ipavski Sokol“ svoj izredni zbor. Dnevni red: a) Stanovanje Sokolovo. b) Razgovor o prepuščenju gledališnega odra in gledališčne oprave „Sokolove“ — „Vipavski čitalnici.“ c) Tajnik poroča o odborovem delovanju. d) Blagajnik predlaga natanjčen računov sklep; družbeniki zanikerni v plačevanju mesečnine, se pri tem obnem zboru po previdnosti iz društva izbrišejo. e) Odborniki položijo svoje mandate — nov odbor se voli. f) Predlogi posameznih društvenikov. Želi se, da se pri tako važnem zboru društvo celkupno sobere.

— (Zadrege kranjskih učiteljev). V nemški listih tožijo učitelji, da uže po več mesecev nikjer in nikakoršnega plačila ne dobivajo, in to kljub mnogim prošnjam in pritožbam. Temu je menda počasno delovanje šolskih oblasti in deželnega odbora največ krivo.

— (Iz Celja) se nam piše: Nemiri med tovarnimi delavci v Štorjah, katerih je mnogo iz službe izpuščenih zaradi nemilega stanja te fabrike, uzročenega po hudem „krahu“ — jako nevarno raste in fabriški ravnatelj, nekovi Grša je v osobni nevarnosti, ker mu nevedni delavci pripisujejo uzrok

odpuščenja. Stan fabrike se baje dan na dan hujša.

— (V Št. Lenart) na slov. Štajerskem pride za sodnijskega adjunkta g. Alojzij Čeh iz Celja.

— (Iz ormuškega okraja) nam piše učitelj: „P. Zeitschrift“ naše in ljutomersko učiteljsko društvo kar sili k pristopu v „Lehrerbund“. Kaj bi nam to koristilo? Plačevati bi morali; od tega bi pa nič ne imeli. Kaj je neki še to društvo koristilo?

— (Iz Ljutomer) se nam piše, da so tamkej nemškutarji zdaj na nogah. Imeli so namreč 1. marca po 3 letnem prenehanju zopet svoje gledališče ter so predstavili dve kratki navadni igrici.

— (Koroška kmetovalska družba) v Celovci je na državni zbor poslala peticijo, naj se postave za zabranjenje živinske kuge strogo izvršujejo.

— (Čudna lastnost mrtvaških kostij.) V Moravčah v litjskem okraju sta dva, mož in žena, pekla jako dober in lep kruh, katerega sta veliko spečala. Ker so jima bili nekateri ljudje nevoščljivi, so razglasili in razširili po vasi čudno in strašno skrivnost, da ta pek sè svojo ženo hodi o polnoči na mirodvor mrtvaške kosti kopat, katere po tem doma melje ter peče med kruh, kateri je baje samo za tega delj tako dober in lep. Ko se je bila ta skrivnost po Moravčah izvedela, noben človek nij hotel več kupiti kruha pri peku, ki je zaradi obrekovanja in žaljene časti zoper obrekovalce pri c. kr. okrajni sodnji tožbo vložil. — o —

— (Poskušanje samomora.) Včeraj popoldne je prišel v Ljubljano nek priletel Italijan, ki si je v topli kopeli „pri slonu“ prerezal žile na vratu, na rokah, nogah in na trebuhu. A predno mu je kri utekla dobili so ga strežaji, izročen je bil bolnišnici, doktorji so mu prerezke zašili in dozdaj še živi.

— (Iz Koprive) na Krasu se nam piše 2. marca: V noči od 11. do 12. p. m. sta dva neznana človeka ubogemu kmetu iz sv. Križa pri Sežani lepo kravo ukrala — tele sta pa pustila. Tatova sta, kakor se sliši, kravo po noči v Gorico gonila in tamkaj prodala. — Pri nas od včeraj vse zmruze; po kalovah se je led tri prste debel naredil, po cestah se komaj hodi, na Občinah vozove burja preobrača, v Gorici pa, pravijo popotni, da je denes najlepši spomladanski dan.

— (Iz Skopnja) na Krasu se nam piše: 23. pr. m. zvečer se zbere več mladeničev v neki žganjariji v Skopnem na Krasu kjer so se nekoliko žganja napili in med tem pomenkovali in zasmehovali enega svojih tovarišev, da jim mora žganje plačati ali pa bode tepen, — ta ves razkačen udari z eno roko po luči, katero ugasne, v drugi je imel pa že napravljen nož, in začne mahati okolo sebe z besedami, da kdor se ga loti tepsti bo razrezan. Loti se ga prvi in uže je dobil 3 teške rane. Loti se ga drugi, dobi 2, tako pride 3 in 4 in vsak je kaj odnesel. — Prvi in drugi sta hudo ranjena in sta v Tržaško bolnišnico odpeljana, drugi pa so le lahko ranjeni in vsi tajijo da so kaj dobili.

— (Farovski list) je v svojem zadnjem broji iz pomanjkanja svojega duševnega blaga tretjino lista z našim napolnil. Hvala za reklamo. Prosimo, da ponatisne še zanimivo pismo svojega prijatelja in agi-

tatorja fajmoštra Križana. Ako to stori, utegnemo prihodnjč v postnih premišljevanjih natisniti originalno zaljubljeno pismo enega družih duhovenskih njegovih prijateljev, ki je neizmerno humoristično-zabavno in je nam slučajno tudi v roke prišlo. Tudi to pismo bode mogel ponatisniti. Dakle brzo.

— (Virantovi „katoliški“ humoristi) so imeli v nedeljo sejo, in so se med soboj jako veselili, da jim je c. kr. vlada prepovedala nabirati podpise za svojo resolucijo. Pravijo sami, da jih je vlada obvarovala blamaže.

— (Janez Jaran-Kranjski.) Uže nekaj časa sèm se vsako leto enkrat pritepe v Ljubljano razcapan zamorec, ki po ljubljanskih krčmah druge, tretje in bog vedi katere vrste goreče predivo žre, kozarce grize in iz svojega afrikanskega jezika 30 črevljev dolgo vrv prede. Ta čudni copernik je nekaj čez 30 let star, goveri precej dobro slovensko, tolče pa nemško, laško in francosko. Kadar pa se vina, piva in žganja navdušen pozno po noči proti domu vrača, takrat ureže tudi kako črno-afrikansko marseillaiso, dokler mu kak angelj varuh v podobi ljubljanskega policaja jezika ne zaveže. In gdo je ta dobro znani, vsem ljubljanskim pobalinom jako priljubljeni mož? — Ta zamorec je gospod Janez Jaran-Kranjski, katerega je naš pobožni g. Luka Jaran, urednik „Zgodnje Danice“ v Afriki kupil v ta namen, da bi se v Ljubljani izšolal, po tem pa kot katoliški misijonar v Afriko vrnil — črne duše past. Več, nego 2.000 gold. je g. L. Jaran po celi kranjski deželi nabral za tega lumpacija, katerega je nam Slovenec na čast celó Janeza Kranjskega imenoval; spominjam se, da so celó po ljubljanskih šolah ob konkordatovih časih zanj pobirali in vsak, tudi najrevnejši dijak je moral svoj obolos za tega rešenega sužnja oddati, namesto, da bi si bil svinčnik kupil. A Janez Kranjski, ki je v Ljubljani latinske šole študiral, se na Dunaji celó podobarstva učil, zdaj niti od g. Luka Jarana, niti od Afrike nič vedeti neče, potepa se od mesta do mesta, goreče predivo žre, kozarce grize in iz svojega afrikanskega jezika vrv prede, kolne in se pridruša ter g. Jaranu zabavlja, da ga je iz Afrike, njegove domovine, na Kranjsko pripeljal. Kaj bi bilo bolje, ko bi bili denar za domače nadejpolne mladeniče obrnili! — o —

Razne vesti.

* (Ogerska ravnopravnost.) Iz Šemnice se poroča, da je tamošnji župnik Kmetsky obsojen na 50 gld. globe, ker se je drznil, na magjarska vprašanja sodnika Slombe slovaški odgovarjati.

* (Cesarjeva priprošnja.) Ko je cesar dajal pred odhodom na Rusko zadnje zaslišanje, pride k njemu mlad Rus, ki je bil zaradi političnega zločina z Rusije progan, pa bi se rad vrnil k svojim žalujčim staršem, ter ga prosi, naj se ga spomni pri Ruskem carji. Cesar mu obljubi, ter mu v Peterburgu zares milost izprosi. Rus je uže odšel v svojo domovino.

* (Med objekti kemične industrije) kateri so se na dunajski razstavi odlikovali, je 25 let sloveča in po vsem svetu razširjena anaterinova ustna voda, anaterinova zobna pasta, vegetabilni zobni prah in zobni plomb za zamašenje otljih zobov ces. kr. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, mesto, Bognergasse št. 2, po pravici obno pozornost vzbudila. Skrb za zobe, vzajemnega kinča obeh spolov,

bila je od nekdanj glavna težnja kulture in uže Rimljani in Grki so poznali sredstva za odstranjenje in lepšanje zob. Tudi tukaj ima napredek precejšnje uspehe zaznamovati in h glavnim faktorjem moderne zobne kulture šteje dr. Poppove iznajdbe, katere so pred vsem glavno napako veliko zastarelih in še rabljenih sredstev — da se dobé lepi zobje na stroške trpečnosti — celo in popolnem odstranile. Anaterinova ustna voda se je uže pri milijonih ljudij kot zdravilo veliko zobnih bolezni in tudi kot lepilo izkazala, in kakor znanstvena dela o svetovni ekspediciji „Novare“ brezdvomno kažejo, je anaterinova ustna voda na imenovani ladiji zelo pomagala zoper epidemični skorbut. Anaterinova ustna voda, dišečega aromatičnega okusa, je skrivnost v pravem pomenu besede in se šteje takraj in onkraj morja med najpriljubnejša zdravila.

Tržne cene

v Ljubljani 4. marca t. l.

Pšenica 7 gl. 20 kr.; — reč 4 gl. 90 kr.; — ječmen 4 gld. 50 kr.; — oves 2 gl. 40 kr.; — ajda 4 gl. 80 kr.; — pros 4 gl. 80 kr.; — kornica 4 gl. 90 kr.; — krompir 3 gl. 20 kr.; — fižol 6 gl. 60 kr.; — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 36 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 32 kr.; — svinjsko meso, funt 34 kr.; — sena cent 1 gld. 5 kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 8 gld — kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Dunajska borza 4. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	95	"
1860 drž. posojilo	103	80	"
Akcije narodne banke	970	—	"
Kreditne akcije	241	50	"
London	111	25	"
Napol.	8	88	"
C. k. cekini	—	—	"
Srebro	104	75	"

Loterijske srečke.

V Trstu: 28. febr. 13. 78. 41. 8. 81.

Zoper hudi duh iz ust in lahko krvaveče zobno meso.

Ker sem rabila **anatherinovo ustno vodo**, od gospoda c. k. dvornega zobozdravnika **dr. Poppa** in zgubila hudi duh in se je tudi rahlo, lahko krvaveče zobno meso okolo zob trdno stisnilo in sem zgubila po tem trgajoče bolečine, ne morem več storiti, nego jo najbolje priporočati.

Na Dunaji.

Ana Karner, mesto, št. 763.

Se dobiva: (55—1)

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschnitz-u, lekarji; — v Kranju pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji; — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Bömmes-u, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gädler-ji; — v Vipavi pri Anton. Deperis-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofljoki pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radoljici pri Zalokar-jevi vdovi.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurju, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico,

naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekomo zoperstavljal se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem, 3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalesscière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigmo.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vraniceno v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalesscière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, da-

siravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrihu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupititi, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, **dokaz najstrogejše solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. veljá praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljše delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalčnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla in v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar drugega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1¹/₂, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na višini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(50—1)